KULTUR STYRELSEN

TV 2|DANMARK A/S
Teglholm Allé 16
2450 København SV

Att.: TV 2 Jura

Radio- og tv-nævnet

29. januar 2013

Sagsnr: 2012-020676

Henrik Bang Nielsen
Chefkonsulent, cand.jur.

hbn@kulturstyrelsen.dk
Direkte tlf.: 3373 3361

Klage over skjult reklame for firmaet Id HAIR i "Go' morgen Danmark" sendt på TV 2 den 4. oktober 2012

Jimmy Bartels har den 4. oktober 2012 indgivet klage til Radio- og tv-nævnet med anbringende om, at der i et indslag i "Go' morgen Danmark" sendt på TV 2 den 4. oktober 2012 kl. 08:10 forekommer skjult reklame for firmaet Id HAIR.

Klager har anført følgende:

"…

Go' morgen Danmark 4. okt. 2012 kl. ca. 8.10.
I forbindelse med Christian Sloths udtagelse til herrelandsholdet i fodbold vises under programmet en hel reklame for ID hair som Christian Sloth reklamerer for samtidig kører en bjælke med link til ID hairs Facebook side. Ligeledes bliver ID hair omtalt af værterne op til flere gange i løbet af segmentet.

…"

Beskrivelse

TV 2|DANMARK A/S har som bilag til høringssvar af 22. oktober 2012 fremsendt en cd-rom med det påklagede indslag i "Go' morgen Danmark" sendt 4. oktober 2012. Indslaget om Casper Sloth har en varighed af 1 minut og 57 sekunder. Sekvensen, hvor Casper Sloth ses, varer ca. 43 sekunder.

Sekvensen præsenteres af den kvindelige studievært i studiet med følgende speak:

"Hvis du nu ikke kender ham, så kan du blive en lille smule klogere på ham nu, fordi det kan godt være, han er fodboldspiller og snart også på landsholdet, men han har faktisk også en lille sidegeschæft som model og hårmodel – prøv at se her."

Herefter følger sekvensen med Casper Sloth. I indslaget ses Casper Sloth på en tom fodboldbane, hvor han forgæves forsøger at ramme et tomt mål.

Herefter ses Casper Sloth løbe hen til firmaet Id HAIR, hvis logo "ID HAIR" ses på siden af deres bygning, ligesom navnet Id HAIR kan skimtes på bygningens glasdør. Hos Id HAIR får Casper Sloth voks i håret af en person hos Id HAIR, og der drages paralleller til fodboldspilleren Ronaldo, hvilket også kommenteres af studieværterne.

Herefter ses Casper Sloth igen på fodboldbanen, hvor han nu kan ramme det tomme mål. Forløbet beskrives mundtligt af studieværterne under sekvensen.

Under filmsekvensen ses en henvisning til Id HAIR's side på Facebook nederst til venstre på skærmen i en gul bjælke med tydelige typer, hvor reklamen efter det oplyste fra TV 2 i høringssvar af 22. oktober 2012 kun har været vist. Teksten lyder "FRA FACEBOOK.COM/IDHAIR". Denne kildeangivelse vises i 39 sekunder under den 43 sekunder lange sekvens med Casper Sloth, og i indslaget nævnes Id HAIR mundtligt af studieværterne en gang.

Høringssvar

TV 2|DANMARK A/S

TV 2|DANMARK A/S har i høringssvar af 22. oktober 2012 bl.a. anført, at indslaget den 4. oktober 2012 kl. 8:10 handlede om den netop offentliggjorte udtagelse til det danske landshold, og at udtagelsen til landsholdet viste sig at indeholde en overraskelse i form af den forholdsvis ukendte fodboldspiller Casper Sloth, samt at værterne på Go' morgen Danmark på den baggrund valgte at præsentere seerne for den nye landsholdspiller ved at give et lille humoristisk indblik i fodboldsspillerens bijob som hårmodel i en reklame for ID HAIR.

Det er også anført, at indslaget efter TV 2|DANMARK A/S' vurdering ikke indeholder nogen særlig fremhævelse af produktet, og at ID HAIR´s logo kun ses ganske kort en enkelt gang på siden af en bygning, ligesom værterne nævner ID HAIR en enkelt gang i løbet af indslaget.

Det anføres videre, at den reklame, der indgår i indslaget, alene har været offentliggjort via virksomhedens side på Facebook, hvorfor indslaget, i overensstemmelse med reglerne om god citatskik, indeholder en kildeangivelse i en bjælke nederst i billedet, og at det på den baggrund er TV 2|DANMARKS A/S' opfattelse, at indslaget ikke indeholder en fremhævelse af ID HAIR. Indslaget har en satirisk tone, og værterne kommenterer det morsomme i, at Casper Sloth, som nyvalgt landsholdsspiller, åbenbart ikke er i stand til at ramme et tomt mål uden voks i håret.

Herudover er det anført, at såfremt nævnet måtte finde, at indslaget indeholder en fremhævelse af ID HAIR, er denne fremhævelse imidlertid ikke uberettiget, idet den er nødvendig som led i den redaktionelle behandling af emnet.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, på sit møde den 25. januar 2013 behandlet sagen og skal udtale:

I henhold til § 72 i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af. 6. oktober 2011, og § 3, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, jf. bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012, skal reklamer klart kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer i fjernsyn må således kun sendes i blokke, som skal placeres mellem programmerne, jf. reklamebekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. og radio- og fjernsynslovens § 73, stk. 1, 1. pkt.

Tv-reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør såkaldt skjult reklame.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU som følgende:

"præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse"

For at udgøre skjult reklame skal fremhævelsen altså opfylde tre kumulative betingelser: Fremhævelsen skal være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side, den skal være ment som en reklame, og den vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art.

Da skjult reklame er tilsigtet, kan det i praksis være ret vanskeligt at skelne mellem skjult reklame og lovlige henvisninger til varer m.v.

Kommissionen har derfor i sin fortolkningsmeddelelse 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "fjernsyn uden grænser"[1] i forbindelse med tv-reklamer bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse" af en vare eller tjenesteydelse eller en virksomheds varemærke eller navn. Det urimelige kan bl.a. ligge i, at mærket eller den pågældende vare eller tjenesteydelse optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde. I den forbindelse skal der tages hensyn til det redaktionelle indhold i de udsendelser, disse elementer indsættes i. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til udsendelsens redaktionelle indhold eller på grund af en påvirkning, som det redaktionelle indhold er blevet udsat for i kommercielt øjemed, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er herefter, om der er sket en fremhævelse af Id HAIR. Det påklagede indslag omhandler fodboldspilleren Casper Sloth, hvor han præsenteres som ny landsholdsspiller, og hvor der samtidig indgår en lille filmsekvens, der viser hans bijob som hårmodel for firmaet Id HAIR, der er en dansk producent af hårprodukter.

I indslaget drages paralleller med satirisk vinkel til fodboldspilleren Ronaldo og således, at Casper Sloth angivelig kun kan ramme et tomt mål, hvis han har voks i håret. Firmaet Id HAIR omtales mundtligt af værterne i studiet en gang, Id HAIR's logo ses på siden af en bygning, ligesom navnet Id HAIR kan skimtes på bygningens glasdør.

[1] Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

Hertil kommer, at der vises en kildeangivelse til Id HAIR's side på Facebook nederst til venstre på skærmen i en gul bjælke med tydelige typer, hvor reklamen ifølge TV 2's i høringssvar af 22. oktober 2012 alene har været vist.

Den anførte kildeangivelse er teksten "FRA FACEBOOK.COM/IDHAIR", og denne kildeangivelse vises i 39 sekunder under den 43 sekunder lange sekvens med Casper Sloth.

På ovennævnte baggrund finder Radio- og tv-nævnet, at der er sket en både mundtlig og visuel fremhævelse af Id HAIR.

Spørgsmålet er imidlertid herefter, om denne fremhævelse går ud over, hvad der kan anses for at være redaktionelt berettiget og dermed har karakter af skjult reklame i strid med reglerne herom.

TV 2|DANMARKS A/S har i sit høringssvar af 22. oktober 2012 bl.a. anført, at indslaget har en tydelig satirisk tone overfor reklamen, og at uanset Radio- og tv-nævnet måtte finde, at der er sket en fremhævelse af Id HAIR, er denne fremhævelse af Id HAIR ikke uberettiget, idet den er nødvendig som led i den redaktionelle behandling af emnet.

Radio- og tv-nævnet finder, at omtalen af Id HAIR i indslaget sker på en humoristisk og satirisk måde, som ikke i sig selv går ud over, hvad der kan anses for redaktionelt berettiget i forhold til indslagets indhold og formål.

Imidlertid ses under næsten hele sekvensen, hvor Casper Sloth indgår, dvs. 39 sekunder ud af sekvensens varighed på 43 sekunder, en visuel fremhævelse af en henvisning til Id HAIR's side på Facebook med teksten "FRA FACEBOOK.COM/IDHAIR". Denne fremhævelse går efter nævnets opfattelse ud over det redaktionelt berettigede. Nævnet finder derfor, at fremhævelsen af Id HAIR har karakter af skjult reklame.

På baggrund af ovenstående har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE:

Indslaget i "Go' morgen Danmark" sendt på TV 2 den 4. oktober 2012 kl. 08:10 indeholder skjult reklame for Id HAIR i strid med § 72 og § 73, stk. 1, 1. pkt., i lov om radio og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 988 af 6. oktober 2011, samt § 3, stk. 1, og § 4, stk. 1, 1. pkt., i bekendtgørelse nr. 338 af 16. april 2011 om reklamer og sponsorering m.v. i radio, fjernsyn og on-demand audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber, som ændret ved bekendtgørelse nr. 864 af 23. august 2012.

Mads Bryde Andersen
formand

/Henrik Bang Nielsen
nævnssekretær

Kopi sendt til:
Klager, Jimmy Bartels